



ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ СТЕПАНЕЦЬ
(до 60-річчя від дня народження)

24 травня 2002 року виповнилось 60 років Олександрові Івановичу Степанцю — видатному українському математику, спеціалісту в області теорії функцій, члену-кореспонденту НАН України. Його фундаментальні дослідження з теорії наближення функцій однієї та багатьох дійсних змінних, теорії наближення функцій комплексної змінної, теорії підсумовування рядів Фур'є внесли вагомий вклад у розвиток математичного аналізу.

Після закінчення Київського університету ім. Т. Шевченка в 1965 р. О. І. Степанець почав працювати в Інституті математики НАН України, де в 1974 р. у віці 32 років блискуче захистив докторську дисертацію, з 1990 р. завідує відділом теорії функцій, з 1996 р. обіймає посаду заступника директора інституту з наукової роботи, у 1997 р. обраний членом-кореспондентом НАН України, з 1993 р. — член бюро Відділення математики НАН України.

О. І. Степанцем створено методи, що дозволяють розв'язувати одну з основних задач теорії наближення — задачу Колмогорова–Нікольського на класах функцій, які визначаються модулями неперервності як однієї, так і багатьох змінних.

Запропонована ним класифікація періодичних та неперіодичних функцій, заданих на всій дійсній осі, з одного боку, дала змогу охопити весь спектр сумовних функцій, а з іншого — дозволила враховувати більш тонкі властивості конкретних функцій. На введених О. І. Степанцем функціональних класах було отримано розв'язки основних задач класичної теорії наближення, які до цього були відомі для класів Вейля–Надя, встановлено ряд нових ефектів, котрі у шкалах раніше відомих класів не вдавалось виявити.

Останнім часом Олександр Іванович займається дослідженням апроксимативних властивостей введених ним лінійних просторів S_{Φ}^p . Йому, зокрема, вдалось отримати точні значення поперечників та m -членних наближень q -еліпсоїдів у просторах S_{Φ}^p .

У списку наукових праць О. І. Степанця 4 монографії (без співавторів) та понад 170 наукових статей. Результати його досліджень отримали широке визнання як в Україні, так і за її межами, про що свідчить, зокрема, перевидання англійською мовою його монографій за кордоном.

У 1974 р. Олександр Івановичу присуджено республіканську премію ім. М. Островського, а у 2000 р. — премію ім. М. В. Остроградського.

О. І. Степанець, який сам є учнем видатного математика і педагога члена-кореспондента НАН України В. К. Дзядика, завжди дбає про майбутнє науки, працюючи професором у провідних університетах України. Щасливе поєднання таланту вченого і педагога дозволяє йому вести плідну діяльність з підготовки та виховання висококваліфікованих наукових кадрів. На сьогоднішній день він створив математичну школу, котра об'єднує цілу плеяду математиків, які успішно працюють у різних наукових та викладацьких центрах України та за її межами, продовжуючи славні традиції вітчизняних шкіл з теорії функцій. Серед учнів О. І. Степанця 4 доктори і 30 кандидатів наук. Під його керівництвом регулярно проводяться засідання наукових семінарів з теорії функцій в Інституті математики НАН України.

Олександр Іванович зустрічає свій 60-річний ювілей у повному розквіті духовних і фізичних сил. Зичимо йому нових математичних звершень, міцного здоров'я і особистого щастя.

*Ю. О. Митропольський, А. М. Самойленко, І. О. Луковський, В. Л. Макаров,
В. П. Моторний, В. М. Коновалов, І. О. Шевчук, П. В. Задерей,
А. С. Романюк, В. С. Романюк, В. І. Рукасов, А. С. Сердюк*